

VÄLKOMMEN SOM HANDLEDARE!

Mini- och Maxignägg är ett lekfullt teorimaterial för barn och ungdomar. Häftena går att jobba igenom helt teoretiskt eller, om man så vill och har möjlighet, varva med praktiska övningar.

Avsikten är att ge eleverna en känsla för vad som ingår i hästlivet – oavsett gren eller disciplin – och inspirera dem att åka till stallet och lära sig mer. Inga förkunskaper krävs utan all kunskap som behövs för att svara på frågorna, hittar man i sitt personliga häfte. Förutom övningar finns utrymme att fylla i information om sig själv och sin favorithäst. Det kan vara smart att samla in alla häftena efter varje gång, annars finns risk för att eleverna går händelserna i förväg...

Upplägget och innehållet i Mini- och Maxignägg påminner om varandra och kapitlen följs åt, men övningarna blir mer omfattande och svårighetsgraden högre i Maxi. Vi hoppas att du och dina elever får ett antal lärorika och inspirerande sammankomster. Dyker det upp frågor kring fakta där du känner dig osäker, besök Svenska Ridsportförbundets Hästkunskapssajt. www.ridsport.se/hastkunskap. Det mesta i materialen bygger på fakta som finns där.

Ta gärna för vana att alltid läsa övningarna för deltagarna, så att även de som inte läser lika snabbt och bra som de andra, kan hänga med ordentligt.

1. DET HÄR ÄR JAG!

Syftet med det här första kapitlet är att få en uppfattning om hur mycket ”häst” som gruppen kan och att introducera deltagarna för varandra. Du kan välja att göra det här kapitlet som en egen sammankomst, eller som en del av den första.

MINI / MAXI

När eleverna börjar bli färdiga med att fylla i sidan 3, kan det vara läge att låta gruppen berätta lite kort om sig själva för varandra. Börja gärna du med att berätta om dig själv – vad har du för erfarenhet av hästar? Har du någon

egen häst, hur ofta är du i stallet och vilket är ditt bästa hästminne?

Låt de yngre berätta lite om sitt bästa hästminne, hur länge de har ridit eller kört och vad favorithästen heter. Anpassa frågorna och pratet utifrån gruppen.

TIPS! Om eleverna inte känner varandra alls, kan du göra några enkla övningar som inte kräver mycket av deltagarna, men ändå öppnar upp för att de börjar prata med varandra. Till exempel låta gruppen rada upp sig efter ålder eller i bokstavsordning... En del kan vara lite blyga och vill inte prata inför en hel grupp, för att undvika den situationen kan man även dela upp gruppen i par och låta deltagarna prata med varandra två och två.

2. VAD ÄR EN HÄST?

Hästintresserade barn och ungdomar vill ofta lära sig mycket om olika hästraser. Här har du möjlighet att låta eleverna förkovra sig efter tycke och smak – om än med lite väl vald vägledning från dig. Det kan vara roligt att visa på en karta från var i världen rasen har sitt ursprung.

MINI

Nu har det blivit dags att använda klistermärkena för första gången. Det är lite som ett klisterpussel där rätt hästtyp – kallblod, varmblood och ponny – ska sättas på plats i häftet.

Vilka raser tillhör vilken grupp? Ett test som, beroende på deltagarnas förkunskaper, kanske kan behöva göras gemensamt i gruppen.

På det personliga planet handlar det om att skriva lite kort om sin egen favorithäst. Låt gärna eleverna berätta för varandra om just deras favoriter.

MAXI

Fakta i rasväg inleder kapitlet, sedan lämnas deltagarna utrymme att skriva mer om sin personliga favorithäst. Vet alla i gruppen vad E: och U: står för? Om inte, förklara!

Raderna "Rasfakta" kan kräva en viss efterforskning – och övningen kan även med fördel byggas på. Varför inte låta varje elev göra ett helt blad om den ras som de valt, leta bilder eller rita och sedan sätter ni samman en hel bok? Bara fantasin sätter gränser!

PRAKTISKT: Gå gärna ut i stallet och titta på hästarna. Vilka raser finns det? Vad är typiskt för olika raser?

3. HUR SER HÄSTEN UT?

Hästar kan se ganska olika ut och passa för olika saker – men alla olikheter till trots så är de i grund och botten rätt lika. Det här avsnittet handlar om hästens exteriör. Är det någon som vet vad exteriör betyder? Vad heter hästens olika delar?

Vi kommer även in på gångarterna. Vet eleverna vad hästen har för gångarter? Det finns en del raser med fler än de tre grundgångarterna – känner någon i gruppen till en sådan ras? Vet någon vad gångarterna heter?

MINI

Har ni varit ute och tittat på en häst i stallet och där gått igenom delarna, kan den kunskapen räcka för att eleverna ska klara av att lösa övningen enskilt, annars kan det vara bättre att lösa uppgiften ihop.

MAXI

Låt gärna eleverna börja med att försöka sätta ut hästens

delar var för sig eller parvis. Sedan går ni igenom övningen i helgrupp. När ni har gått igenom vad man ser – prata då gärna lite om det man inte ser. Förklara skillnaden mellan anatomi, fysiologi och exteriör.

PRAKTISKT: Bind upp en häst på stallgången – stallets lugnaste och snällaste. Visa vad de olika delarna heter. Lyft hovarna, titta på tänderna och känn pulsen. Visa gärna på de olika typerna av hår (täckhår, skyddshår och känselhår) då det kommer som en övning i nästa avsnitt. Demonstrera skritt och trav genom att visa hästen för hand.

TIPS! Gör en lek med de minsta barnen där du låter dem lära sig skritt, trav och galopp genom att följa John, eller – om de har ganska bra koll på gångarterna, lek till musik!

När musiken börjar spela ska ni: Skritta! Och när musiken stannar ska ni göra halt. När musiken är tyst och alla barnen står stilla ger du nästa instruktion: När musiken börjar spela ska ni: Galoppera! Osv...

4. FÄRGER OCH TECKEN

Gå igenom de vanligaste färgerna och tecknen. Finns bilder på stallets hästar, kan du med fördel utgå från dessa. Det brukar vara roligare om deltagarna har en koppling till hästarna.

MINI

Här ska eleverna klistra rätt tecken till rätt namn. Bläs, stjärna och snopp. Snopp! Det är inte utan att det kan bli lite fnissigt i gruppen när du ska prata om hästens tecken, det får du bjuda på.

Den andra övningen går ut på att klura ut vad fyra av hästens vanligaste färger heter.

MAXI

I häftet för de lite äldre eleverna kommer vi även in på hästens olika hårtyper. Har ni inte kikat på det tidigare, kan det vara bra att prata lite om det i grupp och låta eleverna fylla i häftet på samma gång.

Passet som ska fyllas i på sidan 9 kan tillhöra den favorithäst som beskrivs på sidan 3, eller om du väljer att här låta eleverna välja ut en av hästarna i stallet. Gör du på det viset kan ni gå ut med era häften, titta och fylla i efter bästa förmåga.

5. LÄR KÄNNA HÄSTEN (MINI) FÖRSTÅ HÄSTEN (MAXI)

Syftet med det här avsnittet, som handlar om hästens beteende, är att ge deltagarna lite grundläggande kunskap och förståelse för hur hästen fungerar. Det är kunskap som gör det både roligare och säkrare att vara i stallet.

Bland det första som man brukar få lära sig i stallet är att titta på hästens öronspel. Men det finns mycket mer att lära sig tyda för en trygg stund ihop med hästen. En hel del fakta finns i häftena, ta fasta på det som står och berätta om hästens instinkter, sinnen och hur de kommunicerar med varandra.

MINI

Hur är det med humöret? Låt eleverna göra övningen på sidan 10. Sedan, med utgångspunkt från frågorna på sidan 11 kan ni diskutera hur hästen betar sig och fundera på varför. I samband med det kan det även vara en idé att prata om hur hästens sinnen fungerar. Vad skiljer hästens sätt att se på världen från oss människor – och varför är det så?

MAXI

Vid det här laget har troligtvis deltagarna blivit mer trygga

i gruppen vilket gör det lämpligt att arbeta med det här avsnittet genom att diskutera i grupp.

Hur lever egentligen hästar i frihet? Vem bestämmer i gruppen och hur kan du använda dig av den här kunskapen när du hanterar hästen? Rangordningen gör hästen trygg – vad menas med det? I frihet finns ston och hingstar – vad är då en valack? Hur känner hästar igen varandra? Hur upptäcker hästen faror? Vilka sinnen använder den sig av för att hålla koll? Hur gör hästen för att upptäcka faror?

Rätt eller fel? Låt deltagarna tänka till själva genom att göra övningen på sidan 12.

PRAKTISKT: Titta på hästarna i hagen – vem bestämmer? Vad har det för betydelse när man fodrar eller tar hästarna till och från hagen? Titta på kroppsspråket – vad tror du hästarna signalerar?

TIPS! För säkerhets skull. Har någon i gruppen varit med om en olycka i stallet? Eller känner de till något som hänt? Vad var det som hände – och hade man kunnat göra något annorlunda för att undvika olyckan? Många gånger hänger otäckta händelser ihop med att människor inte har uppfattat hästens signaler och inte reagerar innan det är för sent.

6. STALLET – HÄSTENS HEM

Hästar är tåliga och kan bo ute dygnet runt – men det allra vanligaste när man har hästar som tränas är att de går i hage på dagarna och står i stall på nätterna. Vad finns i ett stall?

MINI

Diskutera i gruppen om hur det ser ut i ert stall. Pricka av på listan allt eftersom att olika delar i stallet nämns.

Gå även igenom hur det ser ut i hästens box eller spilta. Prata om strömedel – det finns många olika sorter.

PRAKTISKT: Låt de mindre barnen gå på upptäcksfärd! Du är deras guide och tillsammans går ni runt och kikar i stallet och fyller på listan allt eftersom. Är det något på listan som inte finns med, eller har ni något ställe som saknas på listan?

MAXI

Hur ser det ut i ert stall? Bra och dåliga lösningar? Vilka strömedel används, var förvaras fodret, har hästarna

vattenkopp, hink eller både och? Många stall är snarlika, men det finns sådant som skiljer sig åt.

Låt eleverna rita planlösningen på ert stall, eller någon del av det.

PRAKTISKT: Med sina stall ritade i häftet, låt deltagarna gå ut och dels mäta boxarna / spiltorna och ta reda på hur bred stallgången är. Skriv in måtten på ritningarna. Dessutom kan de få gå runt och kika på var redskapen förvaras, finns det grimskäft tillgängliga om det skulle börja brinna, hur är det med första hjälpen-lådan och var hittar man viktiga telefonnummer om något skulle hända? Komplettera den egna planlösningen så att den förvandlas till en värdefull karta.

7. VIKTIGA VANOR

Det här avsnittet handlar om hästens dagliga rutiner. Hästar är vanedjur och att dagarna ser mer eller mindre likadana ut har stor betydelse för hästens välbefinnande. Det är också viktigt att vi som är i stallet, betar oss på ett sätt som får hästen att må bra.

MINI

Prata om trivselregler i stallet för både tvåbenta och fyrbenta. Dels pratar ni om de punkter som finns på sidan 14 – dels om det finns andra regler som ni har enats om i ert stall.

Kring delen som handlar om hästens dagliga rutiner, är det mest du som får berätta om hästarnas dagar. Från morgon till kväll. Vad gör ni när och varför? Uppmuntra gärna deltagarna att tänka till och ställa frågor. Varför finns det egentligen rutiner?

MAXI

Du väljer självklart själv hur du vill att deltagarna ska få informationen om hästarnas dagliga rutiner. Antingen kan

du berätta vad som händer, från morgon till kväll, och låta deltagarna lyssna och fylla i schemat på sidan 14. En annan idé är att du ger dem i uppgift att intervjua någon som jobbar i stallet. Eller så låter du dem höra på när du intervjuar!

Regeldelen är lämplig att diskutera kring. Prata om vilka trivselregler som gäller i ert stall – både de som finns i listan på sidan 15 – och sedan om ni har ytterligare regler som gäller.

Varför är det viktigt med regler och rutiner? Här kan man låta deltagarna jobba parvis och försöka sätta ner några anledningar som man tror har betydelse. Låt sedan gruppen diskutera tillsammans.

TIPS! Många föreningar har tagit ställning mot rökning och satsat på en rökfri anläggning. Hur ser det ut i ert stall? Vad gäller där? Förutom att rökning är skadligt för den egna hälsan, vad finns det ytterligare för risker med att röka i eller i närheten av ett stall? Ställ frågor och diskutera.

8. HÄSTENS FODER

Uppstallade hästar måste utfodras regelbundet med rätt och lagom mängd foder vid varje tillfälle för att må bra – allt utifrån det faktum att hästar som lever i vilt tillstånd söker föda en stor del av dygnets timmar. Äta mindre mängder ofta är hästarnas melodi.

Alla hästar behöver fodras med grovfoder – medan inte alla behöver kraftfoder för att må bra. Vad är det som styr vad och hur mycket hästen ska äta?

MINI

PRAKTISKT: Gå ut till foderkammaren och kika. Hur ser olika fodersorter ut? Vem äter vad? Finns det saker som inte hittas här i foderkammaren som hästar också gillar att äta? Sött, surt, salt, syrligt – vad faller hästarna i smaken?

MAXI

Övningen till det här kapitlet handlar bland annat om att identifiera vilka olika fodermedel som finns. Det kan vara

smart att antingen ta in olika exempel på fodersorter så att deltagarna får titta och känna innan det är dags att göra övningen, eller att ni gör ett besök i foderkammaren innan ni sätter igång.

Sedan ska deltagarna även fylla i sin favorithästs foderstat. Låt gärna deltagarna diskutera igenom och jämföra vad de olika hästarna äter. Varför skiljer foderstaterna sig åt? Vad styr vad hästen ska äta?

PRAKTISKT: Titta på olika fodersorter och känn på en saltsten. Kolla om det är tillräcklig fart på vattenkoppen. Tävla i foder! Låt eleverna dela upp sig i två lag, låt dem sedan få i uppgift att hålla upp ett visst antal kilo havre i en hink, och samma sak med grovfodret – mät upp visst antal kilo. Vem kom närmast?

TIPS! Ta ett kilo betfor i början av lektionen och fyll på med vatten. Låt eleverna gissa vad som kommer att hända.

9. DEN DAGLIGA SKÖTSELN

Det här avsnittet, om hur man ryktar hästen, görs absolut bäst i stallet ihop med hästarna. I häftet handlar det främst om att få lite koll på vilka borstar och redskap som används till vad. Har ni inte möjlighet att vara i stallet kan det vara bra om du tar med borstar som deltagarna får kika på.

MINI

I Mini-materialet är det åter dags att använda klistermärkena och sätta rätt märke på rätt plats. Observera att det även finns en häst att färglägga på sidan 20, där deltagarna också ska visa med pilar i vilken riktning man borstar hästen.

MAXI

Här gäller det för deltagarna att veta namnen på de olika borstarna och redskapen.

PRAKTISKT: Anordna en rykttävling. Visa hur ett täcke sätts på och tas av säkert. Knyt en säker grimskafsknut.

TIPS! Det här kapitlet kan även kombineras med nästa, som handlar om den dagliga visiteringen.

10. MÅR HÄSTEN BRA (MINI) VISITERA, REAGERA, AGERA (MAXI)

Även den mest välskötta häst kan råka illa ut och bli sjuk eller skadad. Genom att visitera (undersöka) den varje dag lär du känna hästen och har lättare att upptäcka när något inte står rätt till.

Är man det minsta osäker på om hästen är frisk eller inte ska man prata med någon vuxen person med ansvar för hästen. Hästen kan drabbas av många olika sjukdomar, en hel del kan liknas vid våra egna. Skavsår, infektioner, vrickningar, ont i magen (kolik) för att bara nämna en bråkdel...

Ställ frågor; känner du till några av hästens sjukdomar? Vad brukar du göra om du känner dig hängig – vad tror du man ska göra med hästen?

MINI

Den här delen som handlar om att visitera hästen, är absolut bäst och enklast att göra ute i stallet. I själva materialet finns ingen övning att lösa och det handlar mest om att prata om vikten av visitering.

MAXI

I det här materialet finns en del uppgifter att lösa – men om valet står mellan att jobba med avsnittet i stallet eller i teorirummet, rekommenderas stallet. Övningen där man ska skriva om någon gång då ens

egen häst blev skadad, kan mycket väl fångas upp vid nästa träff – eller avrunda passet. Krysset som är på sidan 21, är mer av lättsam karaktär och kan i brist av tid, lösas av deltagarna vid annat tillfälle eller på egen hand.

PRAKTISKT: Låt gärna deltagarna följa listan i häftet till punkt och pricka. Palpera musklerna, känna igenom benen, lyfta hovarna och kanske rentav ta tempen. Hur känns egentligen "torra ben"? Och hur känns gallor?

TIPS! Kommer någon hovslagare till stallet som ni kan få möjlighet att kika på när han eller hon jobbar? Eller kan ni tajma någon veterinär som kan berätta lite mer om avmaskning, vaccinering och tandraspning?

11. EN HÄST FÖR ALLA (MINI) DITT HÄSTLIV (MAXI)

Varför man börjar med hästar kan vara väldigt olika – gemensamt är att hästen lockar. I den här delen av materialet vill vi visa på mängden av möjligheter som finns för dig som gillar hästar.

Låt gärna deltagarna berätta om vilka olika discipliner de har erfarenhet av. Antingen för att de själva testat på, eller om de varit på någon träning eller tävling.

MINI

Börja med att berätta för gruppen varför du började med just hästar – och hur det kom sig att du hamnade där du är idag. Låt sedan deltagarna skriva i sitt häfte vad som fick dem att komma till stallet.

På sidan 23 får deltagarna dels möjlighet att fylla i vad som är ens egen favoritgren i hästväg, dels ska de fylla i vilka grenar som bilderna föreställer. Upplever du det som för klurigt för gruppen, kan ni lösa övningen gemensamt.

Avslutningsvis kan deltagarna få berätta lite kort för varandra om de mer personliga delarna som fyllts i. Varför började man rida? Vilken är favoritgrenen? Vem är ens idol – och varför? Vad passar min favorithäst bäst till – och varför är det så?

MAXI

Första delen handlar självklart om att visa på bredden av verksamheter i hästväg – men vi vill också få deltagarna att förstå att de hör till en huvudorganisation.

"Har du koll på vilka hästsportgrenar?" går ut på att deltagarna ska försöka lista ut vilka olika grenar som beskrivs i korta ordalag på sidan 23. På samma sida nämns även att det finns tävlingsreglementen (TR). Låt gärna deltagarna titta på hur ett sådant ser ut. Hur läser man ett TR? Är det någon i gruppen som varit på någon tävling?

PRAKTISKT: Gör studiebesök eller bjud in någon från en närliggande verksamhet – kanske någon från traktens travbana eller ridskolan.

TIPS! Den här träffen handlar i första hand om olika tävlingsgrenar, men det kan även vara bra och roligt att prata om andra saker som man kan göra tillsammans med hästen – rida ut, rida snitseljakt, tolka, leta svamp eller rida barbacka. Apropå rida ut. Vad säger egentligen allemansrätten om hästar i skog och mark?

12. RÄTT RUSTAD

För att på ett säkert sätt kunna ha roligt med sin häst gäller det att den har en vettig utrustning, som sitter som den ska. Varför är det viktigt? Vad kan hända om något går sönder? Förutom grundutrustningen, finns det någon som känner till ytterligare utrustning? Benskydd? Den egna utrustningen – hur ser den ut?

MINI

Prata om vad man behöver för utrustning för just en gren som känns aktuell i ert stall. Prata om det och låt eleverna fylla i sin lista på sidan 24. Där finns även ett utrustnings-sudoku som deltagarna löser genom att klistra rätt sak på rätt plats. Den tredje övningen i materialet går ut på att klistra rätt träningsdel på rätt plats.

MAXI

Deltagarna får möjlighet att tänka till utifrån vilken utrustning som behövs för sig själv och sin häst för

att utöva favoritgrenen. Finns möjlighet och tid kan man även krydda övningen genom att låta eleverna ta reda på priser på produkterna. Det kan vara intressant för deltagarna att få en känsla för vad saker och ting kostar.

På sidan 24 är det träningsdelar som ska fyllas i.

PRAKTISKT: Gå igenom och visa utrustningen. Som avslutning kan det vara roligt att ordna en tävling och se vem eller vilka som snabbast får ihop exempelvis ett tränings eller en sele.

13. HÄSTARNA OCH VI

De allra flesta som håller på med hästar gör det för nöjes skull, många gånger på någon av landets rid- eller travskolor. Hästen har blivit en del av vår fritid. Förr såg det annorlunda ut. Genom historien har hästen funnits vid vår sida vid stora fältslag, och länge var den vårt främsta transportmedel. Berätta lite om hästen i historien och prata sedan med deltagarna om skillnaden mellan förr och nu. Hur såg det ut i Sverige för säg, hundra år sedan? Vilken roll spelade hästen då?

På vilket sätt har hästens roll förändrats? Hur används den idag? Finns det fortfarande hästar som jobbar? Vilka hästjobb känner deltagarna till? Vilka jobb finns där man jobbar med hästar?

MINI

Låt deltagarna försöka lista ut vilka jobb i hästväg som visas på bilderna. Färglägg cirkushästen och räkna hästskor. Hur många finns det och till hur många hästar skulle skorna räcka om hästarna skoddes runt om?

MAXI

Det finns många utbildningar med häst på schemat – flera leder till riktiga hästjobb. Hur många kan deltagarna komma på? Ge dem först en stund själva att fundera och sedan går ni igenom i gruppen. Här finns inget facit, men för att ge dig ett par att börja med:

Veterinär, hovslagare, ridlärare/tränare, travtränare, travkusk, jockey, galopptränare, uppfödare, kiropraktor/massör, skogsarbetare, unghästutbildare, cirkusartist, turridningsledare, rehabilitering med hästen som redskap, kanslipersonal på någon av hästorganisationerna, djursjukvårdare, stallchef. För att nämna några. Du kommer säkert på fler – för att inte tala om hur många dina elever kan komma på!

PRAKTISKT: Låt gärna deltagarna få chansen att prata med någon som jobbar med hästar. Det kan vara ridläraren, travtränaren eller turridningsanordnaren. Det behöver inte vara någon föreläsning, men har du möjligheten så kan det räcka med att du ställer några inledande frågor och sedan får gruppen fylla på med sina funderingar.

TIPS! Du kan dela upp gruppen i lag och låta lagen tävla mot varandra – det lag som kommer på flest jobb med häst, vinner! Hemläxa eller på plats – låt deltagarna välja det yrke som intresserar dem mest. Uppgiften blir att ta reda på så mycket som möjligt om det. Vilken utbildning krävs? Var finns utbildningen? Hur lång är den och vad krävs för att bli antagen? Hur ser arbetsmarknaden ut?

14. EGEN HÄST

Att ha egen häst är vad många drömmer om – men det är ett stort ansvar man tar på sig och det finns en hel del man bör tänka på innan man ger sig in i rollen som hästägare. Uppgiften till det här avslutande kapitlet handlar om drömmen. Hur ser deltagarnas hästdröm ut? Är det att ha en egen häst, eller finns det något alternativ som verkar mer lockande?

Ta gärna tillfället i akt och prata lite om den bivas tuffa verkligheten för hästägaren. Och om möjligheterna att ha hästar i sitt liv, utan att ta på sig det fulla ansvaret. Att gå på ridskola eller travskola är en bra början. Sedan kan man kliva vidare och bli hästkötare, medryttare, fodervärd, åka på läger och kanske dela häst med någon.

MINI / MAXI

När ni har diskuterat lite det här med hästlivet, låt deltagarna spinna loss och sätta ord på sin dröm. Är drömmen att ha ett helt stall fullt med livliga islandshästar, eller en hopphäst kapabel att gå OS eller kanske bara att rida en dag eller två på ridskolan. Det är upp till var och en att välja fritt!

SIST MEN INTE MINST...

Den mesta fakta du behöver för att kunna handleda barnen och ungdomarna genom Mini- och Maxignägg, hittar du på www.ridsport.se/hastkunskap.

- Verksamhet för barn i den här åldern inte bör ligga alltför sent på kvällen. På vardagar, när skolarbete, hästar mm också tar tid bör Era träffar vara avslutade klockan 20.00.
- Till sammankomsterna, ta gärna med böcker som man kan leta fakta i – och tidningar att klippa ur.
- Gör inte träffarna för långa och kom ihåg att barn bara klarar av att koncentrera sig korta stunder. Försök att varva sammankomsterna med att berätta, diskutera, göra övningar och testa på i praktiken. Då lägger du grunden för att det du lär ut, landar rätt.
- Barn måste få leka in kunskaperna. Använd Din fantasi när Du planerar och låt deltagarna själva ha idéer om vad dom vill göra.
- Ta inte med för mycket viktigt att lära varje gång. Mycket tid går åt att leka, berätta och ha kul.
- Låt varje deltagare komma till tals och märkas vid varje träff. Det är Ditt jobb att få den som är blyg och tyst att våga. Det är också Ditt jobb att få den som tar för mycket uppmärksamhet att förstå att även andra måste få berätta, prova att göra o s v, beroende på vad ni håller på med.
- Kom alltid ihåg hästen – och att all vår verksamhet går ut på att barnen ska lära sig att på ett säkert häst hantera hästar. Även om det är leksakshästar eller käpphästar ni för stunden hanterar – hantera dem rätt!

Du hittar fler pedagogiska tips i materialet Guiden för cirkelledare, Peter Olsen, SISU Idrottsböcker.

Många barn och ungdomar behöver träning i att läsa. Bjud in en bibliotekarie till gruppen och låt henne/honom berätta vad det finns för litteratur om hästar. Spännande hästböcker kan mycket väl vara ett sätt att inspirera ungdomarna att läsa mer.

SISU Idrottsböcker och Svenska Ridsportförbundet i samverkan!

Genom Svenska Ridsportförbundet och SISU Idrottsböckers samarbete utvecklas nya, värdefulla och intressanta utbildningsmaterial för dig som ledare och aktiv med flera.

Det finns mängder av värdefull erfarenhet och kompetens bland dem som är engagerade i ridsport och andra idrotter i Sverige. Det är självklart för oss att göra den tillgänglig för dig som är intresserad. SISU Idrottsböckers uppgift är att tillsammans med ridsportförbundet samla in, förädla och sprida kunskap och erfarenheter – att vara en kanal för tränare, idrottsutövare, forskare med flera som vill nå ut till och entusiasmera fler människor. Böcker och material som vi tar fram i samverkan bidrar till att utveckla ridsporten.

I SISU Idrottsböcker ingår också Idrottens bokklubb – för dig som tror på löpande kompetensutveckling och livslångt lärande.

Läs mer på din idrottsbokhandel på nätet – www.idrottsbokhandeln.se.

SISU Idrottsböcker – idrottens förlag

Beställningar:
SISU Idrottsböcker
www.idrottsbokhandeln.se
Telefon: 040-660 66 67
Fax: 040-660 66 70
E-post: info@idrottsbokhandeln.se

SISU Idrottsböcker

Idrottens Hus
114 73 Stockholm
Besöksadress: Fiskartorpsvägen 15 A
Telefon: 08-699 60 00
Fax: 08-699 62 26
E-post: info@sisuidrottsbocker.se

© Svenska Ridsportförbundet och SISU Idrottsböcker 2011.

Handledning Mini- och Maxignägg
Författare och redaktör: Jessica Ortiz Bergström
Formgivning: Linda Eriksson [dizain]

Detta verk är skyddat av upphovsrättslagen. Den som bryter mot lagen om upphovsrätt kan åtalas av allmän åklagare och dömas till böter eller fängelse i upp till två år samt bli skyldig att erlägga ersättning till upphovsman/rättsinnehavare.

Materialet är delvis finansierat av Hästnäringens Udomssatsning (HUS) 2011